

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5CdoR/8/2025
Identifikačné číslo spisu:	3118210378
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3118210378.5

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého F. E., narodeného XX. U.A. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa matky B. O. P., narodenej XX. X. XXXX, S. X., Q. X. XXX, zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Bartkom a advokátkou JUDr. Silviou Bartkovou, obaja konajúci prostredníctvom združenia ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Martin BARTKO - JUDr. Silvia BARTKOVÁ, Trenčín, Piaristická 6667 a otca F. E.Y., narodeného XX. A. XXXX, Q., A. XXXX/XX, zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Hargašom, Bratislava, Košická 56, za účasti Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 31P/260/2018, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. mája 2024 sp. zn. 14CoP/67/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov konania n e m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej v texte „okresný súd“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 29. novembra 2022 č. k. 31P/260/2018-900 rozhodol tak, že:

„I. Návrh otca na zmenu zverenia maloletého F. sa zamietá.

II. Zrušuje sa uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. 26P/113/2021-12 zo dňa 24.09.2021 v bode II. a v bode IV.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

1.1. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že otec dieťaťa sa svojím návrhom domáhal zmeny zverenia maloletého do jeho starostlivosti. Prvotným impulzom bola okolnosť, že matka nedala dieťa zaočkovať. Otec mal za to, že matka podceňuje a zanedbáva zdravotnú starostlivosť o maloleté dieťa, čo môže mať nepriaznivé následky na dieťa. Matka počas konania maloletého zaočkovať dala, následne však otec tvrdil, že matka nedokáže zabezpečiť plnohodnotnú komplexnú starostlivosť v záujme dieťaťa.

1.2. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že ak by súd maloletého odňal z výchovného prostredia matky, maloletý by to „teraz nezvládol“. Maloletý sa bojí sklamaní, že keď bude s otcom spokojný a povie to pred mamou, tak ju sklame. Toto nie sú problémy, ktoré by malo riešiť 7-ročné dieťa a ktoré veľmi negatívne pôsobia na jeho psychiku. Rodičia majú samé negatívne postoje a myšlienky. Matka je tá, ktorá vybrala otca dieťaťa maloletému a naopak. Na skutočnosť, že vzťah rodičov dieťaťa skončil, nesmie v žiadnom prípade doplácať maloletý. Matka musí poznať potreby maloletého a okresný súd nenašiel žiadny dôvod, pre ktorý by maloletý nemal chodiť k otcovi. Otec má snahu a rola otca je v živote maloletého chlapca skutočne dôležitá.

1.3. S cieľom zabezpečiť úpravu vzťahov v rodine okresný súd nariadil výchovné opatrenia, najskôr na dobu 6 mesiacov, neskôr na nevyhnutnú dobu. Ich cieľom bolo uľahčiť prechod maloletého k otcovi, aby sa vedel preorientovať aj z prostredia do prostredia, aj usporiadať a zmenšiť konfliktné situácie medzi rodičmi, zlepšiť komunikačné schopnosti rodičov. Výsledkom výchovných opatrení je to, že maloletý je z toho všetkého unavený, medzi rodičmi naďalej pretrvávajú veľmi vážne konflikty, ktoré vníma predovšetkým maloletý.

1.4. Okresný súd konštatoval, že neboli splnené zákonné podmienky k tomu, aby s poukazom na § 26 Zákona o rodine, ktorý pojednáva o zmene pomerov, bolo nevyhnutné zmeniť súdne rozhodnutie. V stave, v ktorom teraz maloletý vníma v dôsledku konfliktných situácií správanie rodiča k rodičovi, by mu mohla byť zmena výchovného prostredia na ujmu a práve táto zmena by mohla ohroziť jeho ďalší zdravý vývoj. Nebolo preukázané ani zanedbávanie starostlivosti voči škole. Ani pediater neavizoval žiadne zanedbávanie starostlivosti pokiaľ ide o zdravotný stav maloletého. Výchovné prostredie u matky nateraz je dobré a z tohto dôvodu návrh otca zamietol.

1.5. Otec žiadal aj o rozšírenie styku so synom, v tejto časti však svoj návrh zobral späť, pričom sa na pojednávaní vyjadril, že rozšírenie styku so synom by bola strata času. Otec nemá záujem o rozšírenie styku so synom v riadnom konaní, avšak pri príležitosti každých prázdnin sa domáha rozšíreného styku so synom neodkladným opatrením. Počas tohto kalendárneho roka otec už podal 8 takýchto návrhov na neodkladné opatrenie týkajúcich sa rozšírenia styku či zmeny zverenia maloletého dieťaťa. Otec presadzuje svoje záujmy, bez ohľadu na osobu maloletého, pričom toto presadzovanie odôvodňuje tým, že koná v záujme maloletého.

1.6. Podľa § 335 ods. 1 CSP, okresný súd zrušil uznesenie č. k. 26P/113/2021-12 zo dňa 24. 09. 2021 v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti rodičom, aby sa spolu s maloletým podrobili sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu a v časti nariadeného neodkladného opatrenia, ktorým bol dočasne otcovi rozšírený styk s maloletým synom práve za účelom výkonu výchovného opatrenia. Otec tak bude ďalej realizovať svoj styk s maloletým v zmysle rodičovskej dohody, ktorá je súčasťou rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 34P/227/2016-420 zo dňa 05. 04. 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6CoP/55/2017-444 zo dňa 26. 09. 2017, pričom mu nič nebráni v tom, aby sa na súd obrátil s riadnym návrhom na prípadnú zmenu úpravy jeho styku so synom.

1.7. O trovách účastníkov konania rozhodol okresný súd v zmysle § 52 CMP.

2. Proti vyššie uvedenému rozsudku prvostupňového súdu podal odvolanie otec. O odvolaní bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej v texte „odvolací súd“) z 30. mája 2024 sp. zn. 14CoP/67/2024 tak, že odvolací súd výrokom I. potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 31P/260/2018-900 zo dňa 29. novembra 2022. Výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a výrokom III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

2.1. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého nebolo dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre potvrdenie rozhodnutia prvostupňového súdu v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2.2. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia prvostupňového súdu. S poukazom na § 387 ods. 2 CSP skonštatoval správnosť jeho dôvodov a odkázal na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty odvolateľa nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie doplnil, že vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania okresným súdom je namieste záver, že rodinné pomery mal. F. v čase rozhodovania okresného súdu sú zlé, najmä z dôvodu vzťahových problémov a zlej komunikácie medzi rodičmi.

Rodičia zaťažujú svojho syna do ustavičných konfliktov a vybavovania si vzájomných účtov, čo jednoznačne nie je v prospech zdravého psychického a citového vývoja maloletého. To, že rodičia majú konfliktný vzťah a tento maloletý citlivo vníma, vyústilo do jeho terajšieho správania, vzdoru a až odporu k stretávaniu sa s otcom. Podľa zistení odvolacieho súdu, súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal predovšetkým z vyjadrení kolízneho opatrovníka a zo záverečnej správy z CDR Zlatovce - Trenčín zo dňa 11. 11. 2022 z realizácie výchovného opatrenia, z ktorej vyplýva, že konflikt rodičov sa nepochybne premieta do psychického vývinu maloletého a premieta sa aj do správania maloletého, ktorý je až vzdorovitý. Sám maloletý verbalizuje, že nechce chodiť k otcovi, ani do CDR. Napriek tomu, že všetci účastníci sa pravidelne zúčastňovali stretnutí v CDR, mali odlišné predstavy o naplňovaní výchovného opatrenia a rôzne ciele, na ktorých chceli spolupracovať. Rodičia pracovníkov CDR zaťažovali do ich vzájomných sporov a ich vyjadrenia používali ako dôkazový materiál voči druhému rodičovi. Z toho dôvodu nebolo možné dospieť k vzájomným kompromisom, čím by sa mohla situácia v rodine upokojiť. CDR navrhlo súdu zväziť posúdenie vzťahov v rodine formou súdnoznaleckého dokazovania a na základe toho upraviť celoročne styk tak, aby bol pre maloletého bezpečný a podporujúci jeho emocionálne prežívanie. Pokiaľ otec maloletého namietal, že nie je zrejmé, z akých skutočností a dôkazov okresný súd vychádzal, keď tvrdil, že nedošlo k podstatnej zmene pomerov, odôvodňujúcej zmenu rozhodnutia v zmysle jeho návrhu, odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP náležite odôvodnil, vysporiadal sa so všetkými podstatnými skutočnosťami, ktoré v rámci dokazovania vyšli najavo, na ktoré odôvodnenie aj odvolací súd poukázal. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutej právnej normy obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Odvolací súd nezistil, že by závery súdu prvej inštancie boli zjavne neakceptovateľné, nevyplyva z nich ani jednostrannosť alebo taká aplikácia právneho predpisu, ktorá by bola popretím jeho podstaty a zmyslu. Obsah spisového materiálu v predmetnom súdnom konaní zároveň pripúšťa interpretáciu faktov a posúdenie relevantných otázok tak, ako sú v posudzovanej veci prezentované súdom prvej inštancie. Pripomenul závery z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/174/2013, ktoré si odvolací súd osvojil a v zmysle ktorých „...Hodnotenie dôkazov totiž môže robiť len súd, ktorý ich vykonal. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver, ktorý si sudca urobí o pravdivosti, či nepravdivosti tvrdených skutočností vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov, je vecou vnútorného sudcovho presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Z tejto zásady vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplynuli alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), potom nie je ani možné polemizovať s jeho skutkovými závermi. To znamená, že hodnotenie dôkazov, a teda ani skutkové zistenia ako jeho výsledok, z iných, než z vyššie uvedených dôvodov nemožno dovolaním úspešne napadnúť“, ktoré postuláty boli, v postupe okresného súdu, podľa zistení odvolacieho súdu, po vykonaní odvolacieho prieskumu, dodržané.

2.3. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vychádzajúc z predmetu konania, dostatočne zisteného skutočného stavu veci, pri rešpektovaní vyšetrovacieho princípu (§ 35 a § 36 CMP) a v dôsledku jeho správneho vyhodnotenia, vyvodil vo veci správne skutkové a právne závery, vychádzajúc z ktorých vo svetle záujmov maloletého dieťaťa s prihliadnutím na existujúce skutkové okolnosti, nie je možné otcom tvrdené nedostatky vo výchove a starostlivosti matky o maloletého F., považovať za spôsobilé zmeniť rozhodnutie v zmysle jeho návrhu. Za aktuálneho stavu návrh otca na zmenu výchovného prostredia nemožno vyhodnotiť u maloletého ako prospešný, teda súladný s jeho najlepším záujmom. Takéto rozhodnutie za súčasného stavu by sa nepochybne podpísalo na psychike maloletého a malo by negatívny vplyv na neho a reálne by bolo spôsobilé ohroziť jeho zdravý psychický a fyzický vývoj. Aktuálne podľa názoru odvolacieho súdu je v záujme maloletého potrebné zachovať existujúci stav výchovného prostredia u matky. Odvolací súd potom práve z dôvodov tohto svojho rozhodnutia nemohol považovať za relevantný návrh otca na rozšírený styk počas celých letných prázdnin a ani ďalšie jeho návrhy v tejto rovine. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu otca na zmenu zverenia podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

2.4. Pokiaľ ide o námietku otca, že nebolo dôvodné súdom prvej inštancie výrokom II. zrušiť uznesenie

Okresného súdu Trenčín č. k. 26P/113/2021 - 12 zo dňa 24. 09. 2021 v bode II. a v bode IV. (ktorým bolo nariadené výchovné opatrenie a upravený styk otca s maloletým v súvislosti s týmto časovým realizovaním výchovného opatrenia), je potrebné uviesť, že táto nie je dôvodná. Doba trvania tohto neodkladného opatrenia v časti zmeny styku otca s maloletým bola viazaná do doby právoplatného skončenia konania vo veci samej o návrhu otca na zmenu zverenia (sp. zn. 31P/260/2018), postup súdu prvej inštancie je daný § 335 ods. 1 CSP, ktorý správne súd prvej inštancie aj citoval. Odvolací súd zároveň dodáva, že pokiaľ sa otec naďalej dožaduje širšej úpravy styku s maloletým, (ktorý návrh pôvodne v tejto veci vzal späť a konanie bolo zastavené súdom prvej inštancie), otcovi dieťať a nič nebráni podať takýto návrh vo veci samej, ktoré konanie si v kontexte všetkých skutočností bude vyžadovať ďalšie dokazovanie.

2.5. Pokiaľ otec namietal, že okresný súd v konaní nevypočul svedkov, ktorých navrhol, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie svoj postup riadne odôvodnil v napadnutom rozsudku ods. 17, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje. Odvolací súd konštatuje, že dokazovanie v rozsahu vykonanom súdom prvej inštancie za dodržania procesných predpisov bolo dostatočné. Vo vzťahu k výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany okresného súdu je potrebné uviesť to, že do obsahu základného práva účastníka nepatrí ani právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov súdom alebo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie účastníkov. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré účastníci mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení (obdobne R 125/1999, R 6/2000, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/22/2017 z 19. decembra 2017).

2.6. Z judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov konania uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú odvolaciu argumentáciu otca, zachádzajúcu podrobne do detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie o jeho návrhu, potom odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou v tomto rozhodnutí.

2.7. Vzhľadom na výsledky odvolacieho konania s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uvádza, že v danom prípade nejde ani o nepreskúmateľné súdne rozhodnutie, ale o rozhodnutie, s ktorého závermi, a to tak skutkovými ako aj právnymi, sa odvolateľ nestotožnil. Polemizovanie - nespokojnosť odvolateľa s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym posúdením konania súdom prvej inštancie, pokiaľ sú dostatočne dodržané zákonné limity preskúmateľnosti a zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP), nezakladá dôvodnosť odvolania.

2.8. Záverom odvolací súd uviedol, že vychádzajúc z prezentovaných úvah sa odvolací súd stotožnil s určujúcim záverom súdu prvej inštancie, ktorý uviedol vo výrokovvej časti svojho rozhodnutia. Vzhľadom na skutkové okolnosti okresný súd podľa zistení odvolacieho súdu v dostatočnom rámci zohľadnil i skutočnosti, špecifiká v prejednávanej veci, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP, v podrobnostiach odkázal na dostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Súdom prvej inštancie zvolenej argumentácii podľa názoru odvolacieho súdu nemožno nič z hľadiska jej racionálnosti, dostatočnosti, či vo svetle naplnenia zmyslu a účelu ochrany záujmov detí ako osobitne zákonom chránených subjektov, vytknúť.

2.9. Odvolací súd zároveň potvrdil i závislý výrok o trovách konania, pričom v mimosporových konaniach upravených CMP platí, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení § 52 CMP, § 55 CMP zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku v zmysle § 55 umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti

prípade, pričom zákon nekonkretizuje komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarcu konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. S poukazom na tieto uvedené teoretické východiská súd prvej inštancie rozhodol správne o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 52 CMP, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP, ktoré závery v konkrétnostiach odvolateľ ani nespochybnil a existenciu takýchto okolností ani vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania neuvádzal. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP ani pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu k výroku III., vzhľadom na dôvody rozhodnutia dovolacieho súdu prichádzalo do úvahy, podľa odvolacieho súdu, rozhodnutie o trovách dovolacieho konania podľa § 52 CMP, teda nepriznanie ich náhrady žiadnemu z účastníkov, keďže neboli zistené dôvody v zmysle § 55 CMP.

3. Proti vyššie uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec maloletého. Prípustnosť dovolania vyvodil z ust. § 420 písm. f) CSP.

3.1. Otec podáva dovolanie z dôvodu, že napadnutý rozsudok bol vydaný v jeho neprospech a nebol zdôvodnený preskúmateľným spôsobom. Dovolenie námietky otca:

(a) odvolací súd sa nezaoberal ani jednou námietkou otca uvedenou v odvolaní (dokonca tieto námietky ani neuviedol v odôvodnení rozsudku - opis stavu, z ktorého vychádzal) s tým, že ani neuviedol dôvod prečo sa námietkami nebude zaoberať, čím prišlo k odmietnutiu spravodlivosti a vydaniu neodôvodneného rozhodnutia;

(b) odvolací súd uvádza iba generálne názory/závery, bez toho aby bolo možné preskúmať, čo považoval za dôležité pre potvrdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a z akých konkrétnych skutočností vychádzal;

(c) odvolací súd vôbec rozhodnutie neodôvodnil, nie je možné z neho zistiť na základe čoho odvolací súd dospel k záverom v ňom uvedeným.

3.2. K odôvodneniu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu dovolateľ uviedol, že hoci má rozsudok 18 strán textu, tak obsahuje takmer výlučne všeobecné kritéria pre rozhodovanie (napr. bod 33, 34, 35 a 36 rozsudku), ktoré nedávajú žiadne odpovede na posúdenie veci. Na to, aby bolo rozhodnutie preskúmateľné a ústavne udržateľné, tak by súd musel tieto všeobecné kritéria aplikovať priamo na konkrétny prípad, t. j. na prípad ktorý mal byť v odvolacom konaní posudzovaný a popisovaný. Pokiaľ mal odvolací súd skutočne na prvom mieste záujem dieťaťa, tak po naštudovaní spisu mu muselo byť zrejmé, že matka zneužíva svoje postavenie preferenčného rodiča a zamedzuje v styku otca s dieťaťom. Takéto konanie jedného z rodičov nemôže byť vyhodnotené ako vytvorenie stabilného prostredia pre dieťa, pretože sa tým úplne ničia väzby medzi otcom a dieťaťom. Pod pojmom stabilita výchovného prostredia je nutné rozumieť aj podporovanie vzťahu dieťaťa a otca, čo v ich prípade úplne absentuje, a teda tento dôvod je úplne vylúčený ako argument pre zachovanie súčasnej úpravy styku otca s dieťaťom. Aj zo správ z CDR Zlatovce - Trenčín vyplýva, že matka koná v rozpore s právom otca na zachovanie si väzieb s dieťaťom, a teda akýkoľvek záver súdu o tom, že súčasne nastavenie úpravy styku je vyhovujúce, je v hrubom rozpore s právnym a skutkovým stavom, ktorý bol súdom prvej inštancie v rozsudku nesprávne opísaný a vyhodnotený. Odvolací súd však na toto vôbec nereagoval a v žiadnom rozsahu nemal záujem o zachovanie väzieb otca s dieťaťom, pretože posvätil vrátenie úpravy styku dokonca do stavu, ktorý tu existoval v období pred začatím súdneho konania. Súd zúžil styk otca s dieťaťom bez akéhokoľvek vysvetlenia. Je zrejmé, že najlepší záujem dieťaťa v tomto prípade nebol vôbec braný do úvahy.

3.3. K úprave styku otca s maloletým uviedol, že ohľadom úpravy styku inicioval niekoľko konaní na výkon rozhodnutia, v ktorých namietal, že matka mu bez odôvodnenia znemožnila styk s dieťaťom. Má za to, že odvolací súd teda nemal na prvom mieste najlepší záujem dieťaťa, prípadne možno súdny spis nebol dostatočne naštudovaný, a teda odvolací súd pravdepodobne rozhodol v rozpore s obsahom spisu bez náležitého skúmania okolností, ktoré sú nevyhnutné pre spravodlivé rozhodnutie a pre zachovanie väzieb otca s dieťaťom a pre najlepší záujem dieťaťa.

3.4. Podľa otca nie je zrejmé, čo v odôvodnení napadnutého rozhodnutia považoval súd za „súčasnú

situáciu“ a ako vôbec odvolací súd vyhodnotil fakt, že matka aktívne bránila v zaočkovaní dieťaťa a to napriek tomu, že tu existuje právoplatné súdne rozhodnutie, ktorým súd nahradil súhlas matky so zaočkováním dieťaťa - rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 31P/275/2018-32 zo dňa 04. 02. 2020. Odvolací súd teda v rozpore s faktickým stavom a skutočným skutkovým stavom rozhodol v priamom rozpore s najlepším záujmom dieťaťa. Ako súd vôbec vyhodnotil fakt, že matka bez akéhokoľvek odôvodnenia neumožnila otcovi nahradiť si styk s dieťaťom, keď bolo dieťa choré alebo ako súd vyhodnotil fakt, že matka nebola schopná otcovi umožniť styk ani hodinu nad rámec styku upraveného súdnym rozhodnutím.

3.5. K výsledkom dokazovania namieta, že skutkový stav fakticky nebol zistený, pretože ani jeden súd neuviedol konkrétne konflikty, ktoré mal na mysli a nepopísal priebeh takto zistených konfliktov, z ktorých by v konečnom dôsledku jednoznačne vyplývalo, že konflikt vždy vyvolala matka. Súd prvej inštancie teda nezistil skutkový stav, a teda odvolací súd bol povinný toto napraviť, čo neurobil. Tým, že odvolací súd nevykonával opätovne dokazovanie, tak odňal otcovi možnosť konať pred súdom a nezabezpečil v plnej miere ochranu dieťaťa a nekonal v najlepšom záujme dieťaťa.

3.6. K pojmu „súčasný stav“ vytkol, že pokiaľ odvolací súd operuje s pojmom „za súčasného stavu“, tak je povinný tento súčasný stav riadne opísať. Podľa jeho interpretácie pod súčasným stavom môžeme mať na mysli iba stav, kedy matka aktívne znemožňuje styk otca a dieťaťa, a teda akýkoľvek záver odvolacieho súdu, že nie sú dôvody na zmenu úpravy styku sú v rozpore s týmto súčasným stavom. Pokiaľ má odvolací súd na mysli pod súčasným stavom konflikty rodičov, tak je na mieste otázka, kto ich spôsobuje, a teda bez určenia toho, kto spôsobuje tieto konflikty nie je možné vo veci rozhodnúť. Pokiaľ odvolací súd považuje neodovzdávanie dieťaťa otcovi a nezabezpečenie očkovania dieťaťa za výchovu bez nedostatkov, tak je otázne čo je podľa judikatúry možné považovať za adekvátnu výchovu a starostlivosť o dieťa. Ako absolútne nepodložený záver je možné považovať konštatovanie odvolacieho súdu, že „... Takéto rozhodnutie za súčasného stavu by sa nepochybne podpísalo na psychike maloletého a mala by negatívny vplyv na neho a reálne by bolo spôsobilé ohroziť jeho zdravý psychický a fyzický vývoj“. Takýto záver bez uvedenia konkrétneho opisu súčasného stavu nie je ani v najmenšom rozsahu preskúmateľný. Rovnako tak konštatovanie, že „Aktuálne podľa názoru odvolacieho súdu je v záujme maloletého potrebné zachovať existujúci stav výchovného prostredia u matky“, je nevysvetlené a nepreskúmateľné.

3.7. K dokazovaniu namieta, že odvolací súd sa uspokojil s tvrdením, že súd prvej inštancie si toto zdôvodnil a to napriek tomu, že toto zdôvodnenie je v rozpore s obsahom spisu.

3.8. Neposúdenie odvolacích dôvodov: odvolací súd vôbec neposúdil konanie súdu prvej inštancie v kontexte odvolacích námietok čo spôsobuje, že rozsudok odvolacieho súdu je ústavne neudržateľný a je nutné ho zrušiť. Odvolací súd sa odmietol zaoberať námietkami otca uvedenými v odvolaní a odmietol ich uviesť v odôvodnení rozsudku. Takýto postup nie je možné hodnotiť inak ako odmietnutie spravodlivosti a odňatie práva otca na spravodlivé súdne konanie. Súd sa nemusí zaoberať všetkými námietkami, ale je povinný ich minimálne uviesť v odôvodnení rozsudku a uviesť, ktoré námietky považoval za dôležité a ktoré námietky nepovažoval za dôležité. Iba v takomto prípade je rozhodnutie preskúmateľné, pretože iba v takomto prípade vieme následne zistiť či odvolací súd sa mohol nezaoberať niektorými námietkami alebo naopak či bol povinný sa zaoberať námietkami a či tieto námietky boli spôsobilé na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie.

Odvolací súd vôbec neposúdil najlepší záujem dieťaťa a v celom rozsudku nespomenul, ktoré zložky tohto pojmu podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. skúmal a ktoré zložky tohto pojmu boli súdom zistené ako svedčiace tomu, aby bola zachovaná veľmi obmedzená miera styku otca s dieťaťom, ktorá je extrémne podpriemerná s ohľadom na bežnú úpravu styku otca s 9 ročným dieťaťom.

Odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s námietkou otca, že správy z CDR Zlatovce - Trenčín potvrdzujú, že matka nie je schopná dieťa pripraviť na styk a reálne dieťa otcovi odovzdať. Táto námietka otca nebola v rozsudku ani len spomenutá. Ide o zásadnú pripomienku, ktorá svedčí o tom, že dieťa bolo potrebné zveriť otcovi.

Odvolací súd sa nevysporiadal ani s námietkou otca, že súd nevyčerpal všetky možnosti pri presadzovaní najlepšieho záujmu podľa čl. 5 písm. i) zákona č. 36/2005 Z. z., kedy súd vôbec nevyskúšal možný pozitívny dopad zverenia dieťaťa otcovi. Táto námietka otca nebola tiež v rozsudku ani len spomenutá.

Odvolací súd sa nevysporiadal ani s námietkou otca, že matka nepoprela, že aktívne vykonávala úkony,

ktoré bránili otcovi v styku s dieťaťom a viackrát sa stalo, že otec cestoval z Bratislavy do Trenčína úplne zbytočne, pretože matka mu nedokázala odovzdať dieťa na realizovanie styku. Uvedené potvrdzujú aj správy z CDR Zlatovce, z ktorých vyplýva, že u matky nenastal žiadny progres pri odovzdaní dieťaťa. Odvolací súd vôbec neposúdil ani to, že zo správ CDR Zlatovce, emailovej komunikácie a tvrdení otca vyplýva, že matka znemožnila styk otcovi, napriek tomu, že bol dopredu dohodnutý režim styku. Odovzdávanie syna dokonca trvalo v niektorých prípadoch viac ako hodinu (uvedené je v zápisnici z 29. 11. 2022).

Odvolací nereflektoval ani na svedeckú výpoveď kolízneho opatrovníka (pojednávane 29.11.2022), ktorá v rozsudkoch úplne absentuje.

Odvolací súd ani len náznakom nezohľadnil fakt, že matka nedala zaočkovať dieťa, táto povinnosť jej vyplýva zo zákona a odo dňa 04. 02. 2020 aj z rozsudku OS TN sp. zn. 31P/275/2018-32, kde sa vyslovene uvádza, že „Súd udeľuje súhlas namiesto matky B. O. P.E. s povinným očkovaním maloletého F. E., nar. XX. XX. XXXX.“

Odvolací súd žiadnym spôsobom nereagoval na nevykonanie dôkazu výsluchom osoby Mgr. Q. O., psychologičky, ktorú otec riadne navrhol a ktorá sa mohla vyjadriť k aktuálnemu stavu dieťaťa. Pani Mgr. Q. O. je terapeutkou a poskytovala liečbu dieťaťu. Pani Mgr. O. má odbornú spôsobilosť vysvetliť súdu aj možné následky traumy rodičov a tiež možnosti nápravy pre celú rodinu. Pani Mgr. O. má špecializáciu aj na terapiu EMDR, ktorá by mohla byť jedným z riešení pre rodinu. Odvolací súd nezdôvodnil ako sa súd prvej inštancie s týmto výsluchom vysporiadal a prečo ho sám nevykonal v odvolacom konaní.

Žiadal aj to, aby súd prvej inštancie predvolal pani O. ako svedka nie kvôli ambivalentnému príbehu, ktorým má teraz zákaz priblíženia, ale kvôli tomu, aby popísala faktické zmeny správania dieťaťa a aby poskytla v rámci jej kompetencií odpovede, ktoré by mohli pomôcť pri riešení a náprave správania sa dieťaťa. Pani O. má mnohé skúsenosti a čerpá zo zdrojov, ktoré prinášajú efektívne riešenia hlavne pre deti. Pani O. bola účastníka viacerých preberaní dieťaťa a dieťa dobre pozná. Odvolací súd však ani na tento návrh nereflektoval, hoci ide o relevantného svedka, ktorý bol prítomný pri viacerých preberaniach dieťaťa.

Namietali sme aj to, že súd prvej inštancie nepripustil viacero otázok, ktoré boli položené kolíznemu opatrovníkovi dňa 29. 11. 2022, čím znemožnil zistiť skutkový stav veci a zistiť názor dieťaťa prostredníctvom kolízneho opatrovníka. Súd neumožnil zodpovedať otázky, ktoré sa týkali toho, či súčasná situácia, pokiaľ bude zachovaná (ako v konečnom dôsledku rozhodol súd), prospeje dieťaťu. Súd neskúmal možnosti a možné riešenia situácie, ktoré by mohli byť v najlepšom záujme dieťaťa a ktoré mohli prispieť k stabilizovaniu situácie v rodine. Odvolací súd sa nezaoberal ani touto námietkou.

Záver v bode 26 rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, že: „...jeden rodič snaží, spraví ústupok, druhý rodič spraví niečo, prečo sa prvý rodič nahnevá...“ je zjavne nesprávny a v rozpore so skutkovým stavom. Súd vôbec nepopísal ako konkrétne otec konal tak, že by dal zámienku matke sa na neho hnevať. Počas celého konania a dokonca aj pred jeho začatím (7 rokov) nemal otec dieťa ani raz na Vianoce a päť rokov na žiadne prázdniny, sviatky, oslavy. Toto je vizitka matky a nie otca, matka predsa má dieťa neustále pod dohľadom a matka rozhoduje o tom, či dieťa otcovi odovzdá alebo neodovzdá.

3.9. Rozšírenie styku: Súčasne dôvodom na zrušenie rozsudku odvolacieho súdu je aj to, že odvolací súd vôbec nezaujal žiadne stanovisko k zmene rozsahu styku v zmysle odvolania, kde otec vyslovene žiadal rozšíriť aspoň styk s dieťaťom, pretože z výsledkov súdneho konania a s ohľadom na vek dieťaťa je nevyhnutné rozšíriť styk otca s dieťaťom. Odvolací súd sa však z neznámeho dôvodu touto požiadavkou ani len nezaoberal hoci súdne konanie je možné začať aj bez návrhu a je v najlepšom záujme dieťa budovať si väzby s otcom prostredníctvom spoločných zážitkov.

3.10. Rozsudok odvolacieho súdu trpí takými vážnymi nedostatkami, že právo otca na spravodlivé súdne konanie bolo odňaté v rozsahu, ktorý zakladá nutnosť zrušiť rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie. Otec žiada, aby dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu Žilina a rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie za účelom opätovného prehodnotenia najlepšieho záujmu dieťaťa s ohľadom na skutočnosť, že matka nedostatočne zabezpečuje zdravotnú starostlivosť o dieťa, čo je podstatným dôvodom na zmenu úpravy styku a dôvodom pre zverenie dieťaťa otcovi. Žiada, aby dovolací súd vykonal vo veci nápravu a zabezpečil ochranu dieťaťa a pred zneužívaním pozície preferenčného rodiča, ktorý nedokáže zabezpečiť riadne zaočkovanie dieťaťa a

uplatniť rodičovskú výchovu na to, aby dieťa pokojne prešlo k otcovi počas súdom upraveného styku.

4. Matka maloletého vo vyjadrení zo dňa 24. marca 2025 navrhla dovolanie otca podľa § 447 písm. f) CSP odmietnuť. Prokurátorka Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo vyjadrení zo dňa 20. 09. 2024 navrhla dovolanie otca zamietnuť. Kolízny opatrovník maloletého sa k dovolaniu otca nevyjadril.

5. Konanie vo veciach výživného maloletých osôb sa od 01. júla 2016 riadi ustanoveniami CMP. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP v § 76 a § 77a obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania v posudzovanej veci; prípustnosť podaného dovolania bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie otca je potrebné zamietnuť.

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Posudzujúc dovolanie podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) má dovolací súd za to, že dovolateľ namieta existenciu vady zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov [porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03]. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Podstatou dovolania otca cez § 420 písm. f) CSP je namietané nedostatočné odôvodnenie

napadnutého rozhodnutia, jeho nepreskúmateľnosť a vady v dokazovaní. Najvyšší súd tak skúmal, či dovolacie námietky otca sú spôsobilé založiť dôvodnosť dovolania.

12. Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

12.1. Je potrebné zdôrazniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Ani v opravnom konaní súd nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

13. V danej veci sa otec maloletého domáhal zmeny zverenia maloletého do jeho starostlivosti. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 34P/227/2016-420 zo dňa 05. 04. 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6CoP/52/2017-444 zo dňa 26. 09. 2017 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol maloletý F. zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú vykonávať obaja rodičia. Otcovi dieťaťa bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 120 eur mesačne. Súčasťou rozsudku bola aj dohoda rodičov o úprave styku, na základe ktorej je otec oprávnený stretávať sa s maloletým (s účinnosťou od 12. 06. 2017) v každom nepárnom týždni v roku od soboty od 08.00 hod do nedele do 19.00 hod. Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 26P/113/2021-12 zo dňa 24. 09. 2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil rodičom povinnosť, aby sa spolu s maloletým podrobili sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu, ktoré sa bude realizovať v CDR Zlatovce - Trenčín v trvaní po nevyhnutnú dobu s tým, že účastníci konania sa podrobia odbornému poradenstvu každý nepárny piatok v čase od 14.00 hod. do 15.00 hod. a každú párnú stredu v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. Okresný súd bez návrhu začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zmeny úpravy styku otca s maloletým a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým v každom nepárnom týždni v roku v čase od piatku od 15.00 hod do nedele do 18.00 hod a v každom párnom týždni v stredu v čase od 16.00 hod do 17.00 hod. s tým, že neodkladné opatrenie v časti úpravy styku bude trvať do právoplatného skončenia konania o zmenu zverenia a zmenu úpravy styku, vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 31P/260/2018. Ako prvé v tomto návrhovom konaní bolo potrebné skúmať, či došlo k zmene pomerov na strane účastníkov konania, odôvodňujúcej zmenu súdneho rozhodnutia o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca. Dovolací súd po preskúmaní spisu konštatuje, že prvostupňový súd vykonal rozsiahle dokazovanie (bod 3. rozhodnutia). Súd nižšieho stupňa po vecnej stránke zistili, že vzťah rodičov je vážne narušený a maloletý je účastníkom vzájomných konfliktov rodičov. Následkom toho je vzdorovitosť maloletého a odmietanie otca, ako aj súdom nariadeného odborného poradenstva. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd

v zhode so súdom prvej inštancie uzavreli, že zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca by nebolo v najlepšom záujme maloletého. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal najmä z vyjadrení kolízneho opatrovníka a zo záverečnej správy z CDR Zlatovce - Trenčín zo dňa 11. 11. 2022 o realizácii nariadeného výchovného opatrenia, z ktorej vyplynulo, že konflikt rodičov sa nepochybne premieta do psychického vývinu maloletého a premieta sa aj do správania maloletého, ktorý je až vzdorovitý.

13.1. Na margo námietky otca o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých, pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP je vo všeobecnosti možné považovať to, že odvolací súd rozhodnutie neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, avšak v tomto prípade tomu tak nie je. Prvostupňový súd dostatočným spôsobom vysvetlil, prečo je návrh otca o zverení maloletého do jeho osobnej starostlivosti nedôvodný. Z bodu 26. odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu je tiež zrejmé, čo viedlo súd k rozhodnutiu o ponechaní aktuálneho výchovného prostredia maloletého u matky. Odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil. Stotožnil sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a v jednotlivostiach naň poukázal. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že ustanovenie § 387 ods. 2 CSP umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Avšak, povinnosťou odvolacieho súdu je vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa riadil zákonnými pravidlami pre vyhotovenie skráteného odôvodnenia. Na právne významné námietky otca odvolací súd reagoval v bode 42., 43. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pričom otcovi správne pripomenul v bode 44., že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov konania uvádzaných účastníkmi konania. Dovolací súd tak konštatuje, že boli splnené podmienky pre vyhotovenie tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, a preto námietka otca o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu je nedôvodná. Zároveň dovolací súd uvádza, že odôvodnenie rozhodnutí súdov nižších stupňov v celku poskytuje odpoveď na všetky podstatné argumenty strán. Súdys vysvetlili, akým spôsobom a z akých dôvodov dospeli ku konkrétnemu rozhodnutiu o nedôvodnosti návrhu otca o zverení maloletého do jeho osobnej starostlivosti, ktoré skutkové tvrdenia účastníkov konania za použitia vyšetrovacieho princípu boli preukázané, ktoré ich argumenty považovali súdy za relevantné a ako vec právne posúdili. Preto nemožno hovoriť o ani o nepreskúmateľnosti dotknutých rozhodnutí, resp. arbitrárnosti (svojvôli) rozhodnutia.

13.2. Ohľadom právneho záveru súdov o ponechaní výchovného prostredia maloletého u matky, ktorý otec žiada zmeniť, dovolací súd uvádza, že nie je pravdou, že by súdy nižších inštancií nereagovali v tejto súvislosti na zásadné námietky otca. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu jasne vyplýva, že súd vedel o námietkach otca, ktoré podľa neho odôvodňujú zmenu výchovného prostredia maloletého. Išlo o otcom tvrdené nedostatky vo výchove a starostlivosti matky o maloletého F., avšak súd ich nepovažoval vo svetle záujmov maloletého dieťaťa a s prihliadnutím na existujúce skutkové okolnosti za spôsobilé zmeniť rozhodnutie v zmysle jeho návrhu (bod 39., 40.). Nedôvodná je aj námietka otca, že súdy použili v odôvodnení rozhodnutí pojem „súčasný stav“, ale on nevie čo to znamená. Z odôvodnenia rozhodnutí jasne vyplýva, že súdy mali na mysli súčasný stav v rodine, t. j. pretrvávajúci konfliktný vzťah rodičov, v strede ktorého je maloletý, zlá komunikácia rodičov a neschopnosť hľadania kompromisov ohľadom výchovy maloletého.

14. Z okolností preskúmvanej veci ďalej vyplýva, že súdy nižších inštancií v rámci zisťovania skutočného stavu veci (§ 35 CMP) postupovali v súlade so základnými princípmi civilného mimosporového konania. Súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, ktoré odvolací súd potvrdil. Hodnotiac výsledky tohto dokazovania správne súdy dospeli k záveru, že nedošlo k zmene pomerov ohľadom výchovného prostredia maloletého a je potrebné ponechať aktuálny stav, t. j. zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky.

14.1. Vo vzťahu k námietke otca, že skutkový stav fakticky nebol zistený, pretože ani jeden súd neuviedol konkrétne konflikty, ktoré mal na mysli a nepopísal priebeh takto zistených konfliktov, z ktorých by v konečnom dôsledku jednoznačne vyplývalo, že konflikt vždy vyvolala matka, dovolací súd uvádza, že naopak súdy nižšieho stupňa zistili vysoko konfliktné prostredie, v ktorom sa maloletý nachádza. Avšak už samotný konfliktný vzťah rodičov, bez ohľadu na to, kto ho vyvoláva, nie je v záujme maloletého. Súdy sa zároveň jasne vyjadrili, že pokiaľ sa táto vzájomná nevraživosť rodičov neskončí, nie je vhodné meniť výchovné prostredie maloletého, ak z dokazovania vyplynulo, že matka je nateraz vhodným preferenčným rodičom. Je tak zrejmé, že súdy dostatočne zistili skutočný stav veci pri rešpektovaní vyšetrovacieho princípu (§ 35 a § 36 CMP) a v dôsledku jeho správneho vyhodnotenia vyvodili v danej veci správne skutkové a právne závery.

14.2. Dovolací súd osobitne k námietke otca o nevykonaní dôkazov, ktoré navrhol, poukazuje na bod 43. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu: „Pokiaľ otec namietal, že okresný súd v konaní nevypočul svedkov, ktorých navrhol, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie svoj postup riadne odôvodnil v napadnutom rozsudku ods. 17, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje. Krajský súd konštatuje, že dokazovanie v rozsahu vykonanom súdom prvej inštancie za dodržania procesných predpisov bolo dostatočné. Vo vzťahu k výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany okresného súdu je potrebné uviesť to, že do obsahu základného práva účastníka nepatrí ani právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov súdom alebo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie účastníkov. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré účastníci mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení (obdobne R 125/1999, R 6/2000, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/22/2017 z 19. decembra 2017).“ Dovolací súd sa s týmto postupom súdov nižšieho stupňa stotožňuje.

15. K otcom namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdmi nižšieho stupňa tiež nie je po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, súdom nič vyčítať. Dovolací súd v tejto otázke nevzhliadol žiadne pochybenie. Súdy správne aplikovali ustanovenia § 24 ods. 1, 2, 3, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6; § 65 ods. 1 a 2; § 75 ods. 1; § 77 ods. 1 Zákona o rodine.

16. Správny bol aj procesný postup súdu prvej inštancie, keď neodkladné opatrenie, ktorým bolo nariadené výchovné opatrenie a upravený styk otca s maloletým, prvostupňový súd zrušil postupom § 335 ods. 1 CSP a odvolací súd tento postup potvrdil. Dovolací súd podotýka, že styk otca s maloletým, nariadený neodkladným opatrením, bol viazaný na určitý čas, a to až do meritórneho rozhodnutia o otcovom návrhu na zmenu zverenia a v súvislosti s realizovaním výchovného opatrenia. Nie je tak možné prisvedčiť otcovi, že by mu súd „zúžil“ styk s maloletým, ak sa vrátil do pôvodnej úpravy, pretože rozšírenie styku otca s maloletým vo veci samej si vyžaduje rozsiahlejšie dokazovanie, ako v konaní o nariadení neodkladného opatrenia. Okrem toho, sám otec čiastkovým návrhom požiadal o rozšírenie styku s maloletým, avšak tento návrh počas konania o zmenu zverenia zobral späť. Otcovi nič nebránilo, aby pokračoval vo svojom čiastkovom návrhu, ale otec sa sám rozhodol návrh v tejto časti zobrať späť a súd prvej inštancie správne v tejto časti zastavil konanie. Dovolací súd konštatuje, že otec môže kedykoľvek aj opätovne podať návrh o rozšírenie styku s maloletým. Ani táto námietka otca nie je spôsobilá naplniť dovolací dôvod vady zmätočnosti.

17. Z vyššie uvedeného sumáru vyplýva, že zo strany súdov nižšieho stupňa nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval mu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a preto dovolací súd konštatuje, že dovolanie otca podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné, ale nie je dôvodné. Z uvedeného dôvodu preto dovolanie dovolateľa podľa ustanovenia § 448 zamietol.

18. Dovolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 52 CMP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.